

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 korona, fél évre 3 korona, negyed évre 1-50 korona, egyes szám ára 10 fillér.

Előfizetési pénzek a kiadóhivatalhoz címzendők.

Megjelenik minden vasarnap.

Felelős szerkesztő és kiadó: RONAI FRIGYES.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Köszeg, Várkör 39. szám.

Ryiltér sora 40 fillér.

Hirdetések nagyság szerint jutnyos drban számítanak meg.

Magyarország feladatai a Balkánon.

Akármeddig tart is még a háboru, az ententenak minden erőlködése ellenére bizossággal megállapítható, hogy a bukaresti szerződés, mely — mint azt a bolgár vendégek előtt gróf Tisza István is nyomatékkal kiemelte, — épp úgy fenyegette a mi monárkiánk jövőjét, mint amely jogtiprást jelentett Bulgáriával szemben, ma már csak egy széjjeltépett papiros csupán. Bulgária nemcsak a tőle elrabolt Macedóniát szerezte vissza, hanem északi határát Magyarorszáig előre toltta. Közvetlen szomszédai lettünk a diadalmos Bulgáriának, amelyen keresztül a velünk fajrokon másik szövetségünkkel, a törökkel is biztos és közvetlen összeköttetést nyertünk. Lehet-e hát még beszélni bukaresti békeokmányról, amikor Szerbia állami önállósága megszűnt, amikor Görögország kénytelen partfogói ellen védekezni és Románia a balkáni Hamlet szerepére lett kárhóztatva? A török—bolgár barátság is mind bensőbbé válik, ellenben Oroszország évszázados balkáni befolyása megszűnt. És a bukaresti szerződés pusztulását jelző romokból plasztikus körvonalakban bontakozik ki az európai Kelet új rendezésének ragyogó formája, melynek Magyarország földrajzi helyzetén kívül a magyar-bolgár-török vérrokonság és a három turáni nép történelmi emlékei, mindenen fölött pedig az érdekek teljes azonossága kivételes jelentőséget és ellenállhatatlan erőt kölcsönöznek.

Nem az egyoldalú, sovén magyar nézőpont szolgál ezen igazság dokumentálására. A lepartatlanabb szellemben kezelt dualizmus is sok kedves vágnak a feláldozására kényszerít benünket. Sok sok eszményhez csak azért nem ragaszkodunk, hogy specialis érdekeink összhangba legyenek hozhatók a kettős monarchia

dualisztikus szerkezetével s kerülünk mindent, ami a Németországgal való barátságot alterálhatná. Ámde ne kívánja tőlünk senki, hogy lemondjunk a világháboru ama nagyszerű eredményeiről is, melyeknek megvédése, ápolása nemcsak nekünk magyaroknak, hanem Ausztriának és hatalmas szövetségeseinknek Németországnak is elsőrendű érdeke, sőt mi több, elődázhatatlan kötelességük is.

Mert mindazt, amit Ausztria és Németország a Balkánon avagy a távolabbi keleten elérhet, csak velünk és általunk érheti el. A aki akár Bécsben akár Berlinben gyengíteni akarna azt a kivételes helyzetet, melyet országunk földrajzi fekvése és kifürkészhetetlen gondviselés e háboru folyamán revelált a magyarnak, az gyökerében tamadna meg a központi hatalmak keleti érdekeit.

A maradi eszméktől szabadulni nem tudó osztrák és német politikusoknak sem volna szabad erről megfedkezni, valamint arról sem, hogy a másik hatalmi pillér éppségben tartásában is jelentős szerep vár a magyarral. Nem tudjuk, mi es milyen lesz a felszabadított Lengyelország új berendezkedése.

Egyelőre még csak az vehető konkrétnak, hogy Lengyelország nem kerül újból orosz rablásba. És nekünk végre is ez a legfontosabb. De a legmegfelelőbb nemzetközi rendezés mellett is minel szorosabbra kellene fűzni a kulturális és a közgazdasági kötelekeket Lengyelország és Magyarország között, mert éppen az osztrák és a német érdekek teszi kívánatossá a lengyel-magyar barátság intenzív ápolását.

A történelmi ujmutatása, hogy Oroszország legerzekényebb oldalán és a Keletet a központi hatalmaknak megnyitó Balkánon a magyar nemzet oly népeknek lett szomszédja, amelyekhez a történelmi és a faji kötelekeken kívül szinte barátság és az érdekezonság erős kapcsolai fűzik.

Nagyon szép gondolat és a komoly kritikát is sok tekintetben kiálló terv Naumannak középeurópai koncepciója, ámde, ahogy sok nemet elképzei ezt a tervet, az csak abban az esetben volna megvalósítható, ha mi magyarok veletlenül Poroszországot laknók, Németországnak pedig nem Berlin, hanem Budapest lenne a fővárosa.

Nem akarnánk félreértetni. Még a legsúlyosabb időkben is feltetlen hívei voltunk a dualizmusnak s a Németországgal való szövetségi frigyért is mindenkor helyt állottunk. Álláspontunkat és politikai meggyőződésünket a háboru tapasztalatai csak még inkább megerősítették. Ámde éppen a dualisztikus szerkezetnek és a szövetségi viszonyoknak a végleges megszilárdítása érdekében óhajtunk, hogy Ausztria és Németország teljes értékeiben esztimálják azt a hatalmi, közgazdasági és kulturális jelentőséget, melyet földrajzi helyzeténél és a fentebb felsorolt egyéb kivételes előnyöknél fogva egyedül csak Magyarország biztosíthat végérvényesen és állandóan a központi hatalmaknak.

Hírek a háboruról.

A monarchia és Románia megegyezése. Magyarország Ausztria és Románia között a német-román megegyezéshez hasonló gazdasági megegyezés jött létre a kölcsönös áru kiserelés szabályozása dolgában. Az egyezmény célja a monarchia és Románia kereskedelmi forgalmának előmozdítása, megkönnyítése és a kölcsönös áruviteli forgalom lehetővé tétele.

Bekéhir. A szociáldemokrata sajtó Grey külügyminiszter legutóbbi nyilatkozatával azt látja igazoltnak, hogy Anglia hajlandó békét kötni, ha Belgium, Szerbia és Montenegró függetlensége biztosított. A lapok szerint ez a nyár mehozza a békétárgyalásokat. Pétervári előkelő körök véleménye szerint nem lesz harmadik téli hadjárat, a háborut még az ősszel befejezik.

duljon hozzájuk. Alakítson belőlük egy fegyvenlégiót, mely orommal fog elpusztulni".

A komolyabb és kevésbbé szenzációt hajhászó lapok, mint a "Figaro", "Le Temps" a maguk részéről már elintézték a kérdést. S igen helyesen. A fegyencek nem bátor emberek. Erény nélkül nincsen igazi bátorság: csak vakmerőség, hazardirozás. A katona vitészege: áldozatkészség és lemondás, — ez a szellem hiányzik a fegyenceknél, akik nagy bünyüket követtek el, hogy ne kelljen vágyaikról lemondani. S vajjon mit szólna hozzá a francia katona, ha egyszerben kellene küzdenie rablókkal és gyilkosokkal.

VII.

Léghajók közreműködése a csatában.

A léghajók nemesak felderítő szolgálatra és a tulajdonképeni harc megkezdése előtti működésre vannak hivatva, hanem van komoly szerepük magában a csatában is. A léghajók szerepe a csatában főleg az, hogy az ellenségnek a front mögötti mozgulatait zavarja és e mozgulatokról a vezérkarnak jelentést tegyen.

Ha ezeknek a légi cirkálóknak esata közben nagy veszélyt jelentenek is az ellenséges léghajók, megfelelő fegyverzetrel ez ellen is védve vannak.

A léghajók tulajdonképeni akciói a csaták alatt mindig az átkarolás megakadályozására irányul. Gyors mozgékonyaságuk folytán és azért, mert képesek egész nap a levegőben maradni, abban a helyzetben vannak, hogy az oldalvédők használt lovascsapatokat erosen támogatják. Egy-egy légi cirkáló mintegy 700 kilogramnyi bombát visel magával, ezenkívül más lövegeket is, ami nagy csapatok megsemmisítésére elegendő.

A tüzérpárbajban is igen kedvezően befolyásolják a légi cirkálók a harc kimenetelét, ha a felvonuló ellenséges tüzérségre bombákat hajtának és ezzel igen gyorsan elhallgattatják őt.

T á r c a.

Hőseink, kik a föld alatt élnek...

Ott küzdenek, izzadnak, fáznak
Az árokban, hóban, esőben áznak
A vitézek, fiatalok, vének,
Hőseink, kik a föld alatt élnek.

Vérüket ontják, királyért, hazáért,
Mindent elszenvednek, otthonért, családjáért.
Tündöklő példái a magyar erénynek,
Hőseink, kik a föld alatt élnek.

Sorukat ritkítja a rideg halál,
Oregot, fiatalat egyaránt kaszál.
Ők csak túrnek, ettől sem félnek,
Hőseink, kik a föld alatt élnek.

Térdre asszonyok, térdre gyermekek,
Hálaimától könnyezzen szemetek!
Templomban róluk zengjen az ének,
A hősokról, kik a föld alatt élnek.

Ha majd zúg a harang és itt lesz a vége
Az iszonyu harenak és megjön a béke,
A magyarok Istenére esküdjünk,
Hogy boldogságukért mindent megteszünk.

Mindent, mindent, — ha majd visszatérnek,
Hőseink, kik a föld alatt éltek.

CHERNEL VICTOR.

Háborus apróságok.

VI.

Fegyencek a fronton.

A toulousi fogház hatezer lakója kérvényt intézett az igazságügyminiszterhez, — bocsássa őket szabadon — hogy harcolhassanak a hazáért.

Az igazságügyminiszter még nem döntött és a francia újságok hasábonon át foglalkoznak a kérdéssel, vajjon teljesíthető-e a kérés. És esodálatosképen akadnak lapok, melyek — bizonyára a szenzáció kedvéért, — a fegyencek pártjára állanak.

— Emberekre van szükségünk — írja az "Eclair" — és a fegyházak önkénteseiből kitelne egy harmincezer főből álló hadsereg.

A "Liberté" ankétot nyitott a kérdés eldöntésére és első cikkének élére Jules Vallés, a népszerű párisi újságíró mondatát iktatja: — Mindig bámulattal néztem a fegyencek tiszteletreméltó arcát.

A fegyencek kérését különben nem kisebb ember írta, mint Dieudonné, a Bonnot Garnier automobilos rablók bandájának illusztris tagja, aki ugyanesak épületes érvekkel bizonygatja, hogy a gyilkos anarkisták társasága nem megvetendő. — Azt hiszem nem tulzok, — írja, ha kijelentem, hogy egy fegyenc nem jobb és nem rosszabb, mint bárki más. A társadalom, a közönség megvitathatja majd, van-e igazság állításomban. A cselekvés perceit éljük, oda akarunk menni ahol a halált osztogatják, — ennyit talán megérdemlünk".

Ez az írás sok franciát meghatott. Leveleket irtak a lapoknak, — jó lenne megengedni a bűnösöknek, hogy a kitűnő alkalmat felhasználja, a becsület útjára térjenek. Persze, a legveszedelmesebb frontra kell küldeni őket, hogy ott elpusztulva, becsületes emberek életét montsék meg a haza számára.

A fegyencek bátrak, — mondja Dieudonnéha, elszánt emberekre van az államnak szüksége, for-

tisztviselők, ha egyéni viszonyaik megkívánják, az ügymenet megzavarása nélkül idegeik feloldására szabadságban részesüljenek. Ebből a szempontból kiindulva a minisztérium a bírákat kivéve, akiknek szabadságidejét a törvény szabályozza, a közszolgálat többi ágában alkalmazott tisztviselők ezidei nyári szabadságának maximumát négy hétben állapította meg. A humánus gondolkodásra valló minisztériumi határozatot bizonyára az egész országban örömmel fogadják a köztisztviselők, akiknek nagyrészt a háborús intézkedésekkel járó idegölő munka már ugyanis nagyon megviselte.

A magyar nyelv tanítása a szerbiai iskolákban. A meghódított Szerbia iskoláiban eddig csak a német nyelv volt kötelező tantárgy, most aztán magyar nyelv tanítását is kötelezővé tették, sőt a közszolgálat nyelvében is alkalmazni fogják a magyart is. A Maeszyában valószínűleg teljesen magyar lesz a közigazgatás.

Kormányrendelet a hivatalos pecsétnyomok és bélyegzők készítéséről. A hivatalos pecsétnyomokkal és bélyegzőkkel elkövethető visszaélések megszüntése érdekében a kormányrendelet becsatolt ki, amelynek értelmében olyan pecsétnyomot, vagy bélyegzőt, amely akár polgári, akár más közhatalos, közhivatal, vagy közhatalú személy e minőségének jelzésére szolgál, csak posta útján kézbesített és hivatalos pecséttel ellátott hivatalos írásbeli megrendelésre szabad készíteni.

Vasut Athen es Szaloniki közt. Athént és Szalonikát összekötő vasúti vonalat május 24-én nyitják meg. Ez az első vasúti vonal, mely Görögországot összeköti Európával.

A kormány maximalta a burgonya árát. A kormány maximalta a burgonya árát és szabályozta forgalombahozatálát. A rendelet lényege a következő: A burgonyára megállapított legmagasabb ár az 1916. évi termésből származó burgonyára, amennyiben az 1916. évi augusztus 15. napjáig nem kerül forgalomba, nem vonatkozik. A legmagasabb ár az 1915. évi termésből származó burgonya tekintetében 1916. május 31. napján túl is érvényben marad. Ehhez képest az 1915. évi termésből származó étkezési burgonyáért, nevezetesen a rózsá, hófehély, magnum bonum, kifli, továbbá a sárgahéjú husu burgonyáért követelhető legmagasabb ár métermagasabb, mint 11. minden más burgonyáért követelhető legmagasabb ár pedig métermagasabb, mint 9 korona.

Mozgó népkonyhak Budapesten. A hadsegélyező bizottság népelelmező osztálya elhatározta, hogy a főváros utcáin mozgókönyhakat jár, amelyek a szegényebb néposztályt levestel és főzelékekkel látják el. Egy tervezik, hogy félliter főzelék és tészta ára 20 fillér lesz.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetlen jó férjem, ill. atyáink

Stessel Károly

elhalálása alkalmával fájdalunkat részvét kifejezésükkel vagy szíves koszorú adományokkal enyhíteni igyekeztek, ez uton is hálás köszönetünket fejezzük ki.

Köszeg, 1916. május 17-én.

A gyászoló család.

Jövő hó 1-én esedékes koronajáradék szelvényeit a
Szombathelyi Takarékpénztár
köszegi fiókjá

bélyegmentesen minden levonás nélkül már május 20-ikától be váltja.

Mindennemű
gummi hulladékot

legmagasabb napi áron vásárolja

Magyar Ruggyantagár R. T.
Levelezési Budapest, főpostafiók 208.

Kiadó lakás.

A hercegi várban, Ömeltósága Boltek alezredesné által birt

Lakás és kert

ez év november 1-től kezdődőleg kiadó. Érdeklődők forduljanak megtekintés végett Konrád Andras vargondnokhoz Köszeg, (hercegi vár 1.) es az ajánlatok, 1916. év július hó 15-ig hercegi felügyelőség Lakompak küldendők be. A lakás csakis évre, felévi felmondással adatik ki, e célból kötendő szerződés alapján.

Herceg Esterhazy Erdőfelügyelősége
Lakompak.

Nagyserben bevált a háztartás kúzdóknál és az utazások minden kisel mint legjobb

fájdalomcsillapító bedörzsölés

megbálik, rheuma, köszvény, influenza, terek, mell- és hátfájás stb. esetében

Dr. Richter-féle

Horgony-Liniment. capitol compos.

Horgony-Pain-Expeller pótléka.

Üvege K - 70. 1.00. 1.-.

Kapható gyógyszerárakban vagy közvetlenül az "Arany oroszlános" című Dr. Richter-féle gyógyszerárakban, Prága I. Elisabetstr. 6. Kiszállítási díjtalan.

"ATLAS"

ASBESTCEMENTPALA

versenyen kívül legkitűnőbb minőségű tetőfedő anyag.

Azonnali szállításra

minden mennyiségben kapható.

Védjegy

"ATLAS"

Asbestcementpalagár

Részv.-Társ.

Szerganyém Páratlas Budapest Telefon 179 60

Központi iroda Budapest, V. Dorottya u. 6a Gyár: Budafok Gyár: Budafok

Pápa mellé egy pusztára kerestetik idősebb **cselédleány**, ki főzni is tud havi 30 K fizetéssel. — Bővebbet a kiadóhivatalban.

XXXII. magyar királyi

jótekonycélú államsorsjáték

Ezen pénz-sorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhasznú jótekonycélra fog fordítani.

Ezen sorsjátéknak összesen 14 885 nyereménye van, melyeknek összes értéke 475 000 koronára rug keszpenben.

Főnyeremény 200.000 korona készpénzben.

Továbbá:

1 főnyeremény — 20.000 kor. készp.	20 nyer. á 200 K	4.000 K készp.
1 " — 10.000 " "	40 " — 150 "	6.000 " "
1 " — 5.000 " "	100 " — 100 "	10.000 " "
1 " — 2.500 " "	200 " — 20 "	10.000 " "
5 nyer. á 1000 K	2500 " — 20 "	50.000 " "
5 " — 500 " "	12.000 " — 10 "	120.000 " "
1 " — 250 " "	14885 nyer. összesen	475.000 K készp.

Huzas visszavonhatatlanul 1916. évi június hó 15-én.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek az összeg előzetes beküldése mellett a magyar kir. lottójövedék igazgató-ságtól Budapestben (Vampalota) portonmentesen küldönnek, ezenkívül kaphatók valamennyi posta-, adó-, vám- és állhatatlal, a összes vasúti állomásokon s a legközelebbi dohányüzletben es váltóüzletben. Játéktervet ingyen es bérmentve küld.

A magy. kir. Lottójövedék igazgatóság.

Szombathelyi Takarékpénztár
Részvénytársaság

köszegi fiókjá,

Köszeg, Király-út 6. sz.
Strucz szálloda mellett.

Elfogad: betéteket jelenleg nettó 4 %-os kamattal, azaz a kamattal a betét kifizetéséig es folyószámlára. A kamatozás a betétet követő napon kezdődik, betét kifizetését felmondás nélkül eszközöl.

Leszámitol: 2-3 alkalmas üzleti es magánváltókat mindenkor a legelőnyösebben.

Folyósít: rendes es törlesztéses jelzálogkölcsönöket, kölcsönöket es városi házakra, magasabb kamatu kölcsönöket alacsonyabb kamatu kölcsönökké változtat (convertál).

Ertékpapirokat: napi artoyamon vesz es elad, törzsei megbízásokat elfogad.

Szelvényeket: költségmentesen bevált, szelvényeket a szelvényutalvány (talón) alapján díjmentesen beszeresz.

Átutalásokat, letéteket eszközöl a világ bármely piacán teljesen díjmentesen.

Ertékpapirokra: állami es magán papirokra előleget ad.

Sorsolás alá eső értékpapirokat artoyamonvesztessé es bíztosít.

Ertékpapirokat es értékeket: üzésre es közlesre átvesz.

Tekintettel, hogy hazánk legnagyobb pénzintézetével a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesülettel szoros összeköttetésben áll, mindenféle takarékpénztári es banküzleti megbízást a legelőnyösebben bír lebonyolítani. Mint az Első Magyar Általános biztosító társaság ugyancsak mindenféle biztosítást elfogad es felvilágosítással készséggel szolgál.

Központ: Szombathelyi (regi) Takarékpénztár
Szombathely. Alakult: 1857-ben.
Alaptőke 1.600.000 kor. Tartalékok: 400.000 kor.
Takarékbetétek 15 millió koronán felül.
Saját tőkél 2.250.000 korona.

Faeladás.

Főmeltósága Herceg Esterházy hitbizományához tartozó dérföldi erdőgondnokság Ausserewald nevű üzemosztályában 1915/16. évben kitermelt **500 méter erdőn fekvő puha hasáb és 100 " " " " dorong tűzifa** 110 cm-re lerakásolva ajánlat útján eladatik. — Írásbeli ajánlatok június hó 31-ig a lakompaki hercegi Erdőfelügyelőséghez küldendők be. A beérkezett ajánlatok fölött az Igazgatóság dönt, miről vevő értesítve lesz.

Megtekintés végett venni szándékozók, Hában Antal csávai főerdőőrnel jelentkezzenek, ki is a helyszínén a faanyagot bemutatni fogja.

Eladási feltételek: Vevő tartozik a vétel összegét a vétel napjától kezdve 10 nap alatt a lakompaki pénztarba befizetni, a vett tűzifa anyagot az e célra a dérföldi erdőgondnokság által kijelölt utakon 1917. évi január 30-ig a vágásból kiszállítani.

Az uradalom a faanyag átadása után azért semmi szavatosságot többé nem vállal, viszont vevő a fuvarozásért vagy azok által elkövethető károsításokért az erdőtörvény értelmében szavatol.

Lakompak, 1916. május 11-én.

Herceg Esterházy Erdőfelügyelősége,
Lakompak. (Sopron in.)